

Datum: 2018 - 02 - 22

Mottagare: EU/DG RTD (Directorate-General for Research and Innovation), Näringsdepartementet, Utbildningsdepartementet, Utrikesdepartementet, VINNOVA och Tillväxtverket

Europaforum Norra Sveriges synpunkter på internationell samverkan inom ramen för FP 9.

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

Bakgrund och sammanfattning

EFNS stödjer EU:s nuvarande prioriteringar för internationell samverkan inom ramen för Horizon 2020, men vill inom FP 9 se ett bredare fokus för samverkan, som t.ex. samverkan med globala glesbygdsregioner för utveckling och tillväxt och då inom många samordnade områden och utlysningar för forskning, innovation och kommersialisering.

H2020: "Open to the world in one of the three priority areas of the Commissioner for Research, Science and Innovation Moedas and refers to the commitment to engage with the best scientists and engineers worldwide and to launch and expand a series of international Initiatives. In general, Horizon 2020 is fully open to participation of entities from across the globe, and many topics are flagged as being specifically relevant for international cooperation, identifying upfront the targeted area/initiative, partner country and/or region.

Challenges in areas like energy, health, food and water are global challenges, and Europe should be leading the way in developing global research and innovation partnerships to address these challenges. Furthermore, to remain competitive and relevant Europe needs to engage more with partners in new and emerging markets and to use better its scientific strength in science diplomacy.

Openness to the World also requires providing the right framework conditions to ensure that partners have access to talent and resources wherever they are located; that they can tackle global societal challenges in partnership in the most effective way; and that companies can participate in global value chains and access new and emerging markets. As such, it helps strengthen the EU's position as a major global player".

EFNS regionens internationella samverkan.

EFNS regionen har omfattande internationell samverkan och export inom många för EU och FP 9 strategiska områden, som inom t.ex. skog och bioenergi (inkl. både demonstrations- och

kommersiella anläggningar), gruv- och mineral (där EFNS regionen t.ex. svarar för 90% av EU:s järnmalm), metallurgi (med ledande företag och ett internationellt forskningscenter), förnybar energi (som ett överskott av ren el producerad via vatten- och vindkraft), teknik i kallt klimat (för t.ex. järnväg), Rymd (som den internationella rymdbasen Esrange Space Center) och IKT inom t.ex. e-hälsa, där EFNS regionen är ledande inom EU och har implementerade tillämpningar med relevans även för global glesbygd.

Av särskild relevans för EFNS regionen och EU är internationell samverkan inom Barents- och den Arktiska regionen, samt med globala regioner med liknade utmaningar. Barentsregionen utgörs av norra Norge, Sverige, Finland och Ryssland samt EU:s enda urfolk samerna inom Sápmi (samt urfolken Nenetsar och Vepser i Ryssland). Den totala ytan är 1,75 miljoner km² och huvudsakligen glesbygd eller extrem glesbygd. Barentsamarbetet drivs av två huvudorganisationer: Barents Euro-Arctic Council/BEAC för samarbete mellan regeringarna i Finland, Norge, Ryssland och Sverige; och Barents Regional Committee/BRC för samarbete mellan de regionala förvaltningarna i området, och har arbetsgrupper inom många av de områden som även finns som prioriteringar på EU arenan, inkl. för forskningssamverkan.

Arctic Council driver det arktiska samarbetet och har arbetsgrupper inom många av de områden som även finns som prioriteringar på EU arenan och internationellt. Canada, the Kingdom of Denmark - including Greenland and the Faroe Islands-, Finland, Iceland, Norway, Russia, Sweden and the United States and six international organisations representing Arctic Indigenous Peoples have permanent participant status. Thirteen Non-arctic States have been approved as Observers to the Arctic Council: France, Germany, Italian Republic, Japan, The Netherlands, People's Republic of China, Poland, Republic of India, Republic of Korea, Republic of Singapore, Spain, Switzerland and United Kingdom. Norra Sverige och Finland (inkl. den samiska urbefolkningen) är EU:s enda Barents medlemmar samt EU medlemmar (inkl. Danmark/Grönland) i Arctic council.

EFNS regionen är därmed en strategisk plattform för hela EU:s internationella samverkan inom Barents- och Arctic och då även relevant inom ramen för FP 9, som (från en tidigare EFNS position) att: "The regions of the European Arctic have well-developed communities and strive toward sustainable development, but also face several challenges – vast distances, sparse populations, harsh climates and unbalanced demographics", which makes competing with other regions difficult".

Prioriteringar med FP 9 relevans finns i .tex. "Summary report of the Arctic Stakeholder Forum consultation to identify key investment priorities in the Arctic and ways to better streamline future EU funding programmes for the region" (oktober 2017), som har identifierat prioriterade områdena och utmaningar för utveckling och tillväxt i den arktiska regionen (varav många med relevans för liknande regioner både inom EU och globalt, som att bidra till att påverka den globala klimatutvecklingen: "safeguarding the Arctic environment and combating climate change").

Några exempel med FP 9 relevans är:

The environment

As well as research into climate change, the EU should increase its efforts to protect the Arctic environment by involvement in the work of the Arctic Council and by providing funding for tackling the various pressures on the eco-system, as well as supporting efforts in the region to keep the rise in temperatures below 2 degrees.

Energy

Further support is needed to support the shift towards renewables and, in particular, to bio-energy, wind farms, tidal power, energy recovery from waste and hydro power, as well as assisting energy saving measures, in housing in particular.

Digital Infrastructure

The two main proposals are, first, to extend broadband coverage across the Arctic region and the installation of digital infrastructure to ensure good connectivity and to provide the basis for e-health technologies, distance learning and other remote service which are crucial in sparsely populated areas.

Healthcare and social services

Low population density and widely dispersed settlements give rise to difficulties in meeting healthcare and social needs. There is a need to develop e-health technologies, to facilitate the exchange of healthcare workers across the region and to tailor services specifically for the needs of the indigenous population.

Integrated urban development

Support should be provided for the development of sustainable cities and communities, especially of the Arctic university cities, which have the research, innovation and production capability to develop green and smart technologies to benefit not only the Arctic region but the rest of Europe as well.

Samt att: "Programmes should be more concentrated on the most pressing problems and on the main opportunities for development-- Equally, there should be increased coordination between programmes and with national and international initiatives and funding sources to reduce duplication of effort and to increase effectiveness. It is also a way of reducing international tensions. Increased effectiveness could also be achieved by giving more weight to multidisciplinary, cross-sectoral and international approaches" -- And: "the need for a focused Arctic research agenda in the 9th EU Framework Programme (FP9) and their increased involvement in EU initiatives".

Polarforskning

I EFNS region (Luleå) finns även det svenska Polarforskningssekretariatet. "Polarforskningssekretariatet är en statlig myndighet med uppgift att samordna och främja svensk polarforskning. Myndighetens huvudsakliga uppgift är att organisera och stödja forskningsexpeditioner till polarområdena och ansvara för forskningsinfrastruktur.

Sekretariatet medverkar också till att skapa förutsättningar för polarforskning som utförs utan fältarbete. Polarforskningssekretariatets vision är en ansvarsfull och hållbar utveckling av polarområdena. Vårt övergripande mål är ett säkert och innovativt stöd till polarforskningen som ger så lite avtryck i naturmiljön som möjligt”.

EFNS förslag inför FP 9

- Att ett europeiskt innovationspartnerskap etableras för EU:s internationella samverkan inom Barents- och den Arktiska regionen, med fokus på internationell samverkan även inom ramen för FP 9.
- Att EFNS regionen får Kommissionens stöd i arbetet med att koordinera samverkan med andra europeiska och internationella regioner, samt i uppdrag att etablera en ”Open Arctic test-bed for European research missions”

Teman för en FP 9 ”Open Arctic test-bed for European research missions” är t.ex:

- Smart connections (ICT and transport)
- Smart climate and energy solutions
- Smart (e-)societies
- Smart space technology use
- Smart sustainable raw material utilization in a circular economy
- Smart remote innovation eco-systems
- Smart military and technology development (in extreme conditions)
- Smart resilient regions tackling demography constraints and competence needs in a changing world
- Smart sustainable tourism development in sensitive environments
- Smart European research infrastructure grids (connecting more than the traditional main-stream excellence universities with the EU and globally)
- Smart development for indigenous people

Antaget vid Europaforum Norra Sverige, Sollefteå, 2018-02-22

Erik Bergqvist (S) ordförande Europaforum Norra Sverige

Ewa-May Karlsson (C) Region Västerbotten

Harriet Classon (S) Region Västerbotten

Robert Uitto (S) Region Jämtland Härjedalen

Gunnar Hjelm (M) Region Jämtland Härjedalen

Thomas Andersson (C) Region Jämtland Härjedalen

Helena Öhlund (S) Norrbottens kommuner

Anders Josefsson (M) Norrbottens kommuner

Maria Stenberg (S) Norrbottens läns landsting

Erik Lövgren (S) Landstinget Västernorrland

Peder Björk (S) Kommunförbundet Västernorrland

Anders Gäfvert (M) Kommunförbundet Västernorrland